

Världens huvudstäder **PARIS**

FÖRORD TILL LÄRARHANDLEDNINGEN

Vår ambition är att öka måluppfyllelsen för fler elever. Vi är övertygade om att mediet film tillsammans med studiematerialet stödjer fler inlärningsstilar och därmed ökar elevens möjlighet till bättre resultat. Studiematerialet till är kopplat till Lgr 11 för att möta läroplanens olika kunskapskrav, krav på arbetssätt och arbetsformer med material för både lärarledd och elevaktiv undervisning.

Grunden i studiematerialet är filmerna som används både som inspiration och kunskapskälla. Eleven ska kunna använda filmerna, individuellt eller i grupp, och hitta fakta där likväl som i någon annan källa. Filmerna finns i textade versioner som ytterligare stöd för eleven.

STUDIEMATERIALET

Filmen om Frankrikes huvudstad Paris är producerad enligt Lgr 11. Det är en film i ämnet Geografi, men kan också användas i andra SO-ämnen. Filmen passar framför allt bra för grundskolans mellanstadium från 10 år, men elever på högre stadier kan också med fördel ta del av filmen.

Filmen ger en övergripande kunskap om Paris och en inspiration för fördjupning. Vi får se hur olika områden och stadsdelar i Paris ser ut. Vi får veta och se en hel del om huvudstadens natur, klimat och väder, historia, kultur, turism, miljö, industri, transportvägar, hållbara utveckling och hur människor idag lever, bor och arbetar i Paris. Vi tittar både på det gamla och nya Paris. Vi besöker många av stadens sevärdheter. Vi tittar på Paris mode, lyxvaruhandel och nöjesliv. Vi får veta att det i Paris arrangeras fler stora internationella kongresser än i någon annan stad i världen. Vi får veta vilka problem staden och parisarna idag brottas med och hur man försöker göra någonting åt det.

FRÅGORNA är kopplade till centralt innehåll i Lgr 11. Frågorna möter läroplanens grundläggande kunskapskrav i Geografi för målgruppen.

ARBETSBLADET används direkt i anslutning till filmvisningen. Den innehåller ord att förklara, något att fokusera på under filmen samt frågor att prata om efter filmen. Innehållet är kopplat direkt till filmen men också till Lgr 11.

KARTAN visar naturtyper, tätorter, vatten, vägar, järnvägar och angränsande länder.

MÅLDOKUMENT

ÄMNE: SO, GEOGRAFI
MÅLGRUPP: FRÅN 10 ÅR

KURSPLAN LGR 11

Förutsättningarna för liv på jorden är unika, föränderliga och sårbara. Det är därför alla människors ansvar att förvalta jorden så att en hållbar utveckling blir möjlig. Samspelet mellan människan och hennes omgivning har gett upphov till många olika livsmiljöer. Geografi ger oss kunskap om dessa miljöer och kan bidra till förståelse av människans levnadsvillkor.

Syfte

Undervisningen i ämnet geografi ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om geografiska förhållanden och utvecklar en geografisk referensram och ett rumsligt medvetande. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om, och kunna göra jämförelser mellan, olika platser, regioner och levnadsvillkor. Eleverna ska även ges förutsättningar att utveckla en medvetenhet om de sammanhang där geografiska kunskaper är viktiga och användbara.

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om vilka mänskliga verksamheter, och av naturen framkallade processer, som påverkar jordytans former och mönster. Den ska även bidra till att eleverna får erfarenheter av att tolka och bedöma konsekvenser av olika förändringar som sker i det geografiska rummet.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förtrogenhet med hur man växlar mellan olika tids- och rumsperspektiv. Genom undervisningen ska eleverna utveckla kunskaper om hur människa, samhälle och natur samspelar och vilka konsekvenser det får för naturen och människors levnadsvillkor. Undervisningen ska ge eleverna kunskap om kartan och kännedom om viktiga namn, läges- och storleksrelationer så att de kan orientera sig och dra slutsatser om natur- och kulturlandskap och om människors levnadsvillkor. På så sätt ska eleverna ges möjlighet att se världen ur ett helhetsperspektiv. Undervisningen ska även ge eleverna förutsättningar att utveckla kunskaper i att göra geografiska analyser av omvärlden och att presentera resultaten med hjälp av geografiska begrepp.

Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla kunskaper om varför intressekonflikter om naturresurser uppstår. Undervisningen ska också medverka till att eleverna utvecklar kunskaper om hur vi kan påverka framtiden i riktning mot en mer acceptabel levnadsmiljö för alla.

Innehåll i årskurs 4-6 geografi

- Jordytan och på vilka sätt den formas och förändras av människans markutnyttjande och naturens egna processer. Vilka konsekvenser detta får för människor och natur.
- De svenska, nordiska och övriga europeiska natur- och kulturlandskapen. Processen bakom samt deras utmärkande drag och utbredning.
- Jordens naturresurser, till exempel vatten, odlingsmark, skogar och fossila bränslen.
- Fördelningen av Sveriges, Nordens och övriga Europas befolkning samt orsaker till fördelningen och konsekvenser av denna.
- Namn och läge på övriga Europas länder samt viktigare öar, vatten, berg, regioner och orter.
- Kartan och dess uppbyggnad med färger, symboler och skala.
- Centrala ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om geografi.
- Hur val och prioriteringar i vardagen kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling.
- Ojämliga levnadsvillkor i världen, till exempel olika tillgång till utbildning, hälso- vård och naturresurser samt några bakomliggande orsaker till detta. Enskilda människors och organisationers arbete för att förbättra människors levnadsvillkor.

Innehåll i årskurs 4-6 historia

- Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser

VANLIGA GEOGRAFISKA ORD

avverka	hugga ner träd	innanhav	hav som hänger ihop med andra hav
barrskog	skog med barrträd; granar eller tallar	invånare	person som bor i ett visst område, t.ex. i en stad
befolkning	alla människor i ett område, t.ex. i ett landskap	istid	period en stor inlandsis täckte marken
bergart	vilken sorts berg det är	jord	finfördelad massa av lerkorn, småsten och sand
berggrund	det fasta lagret av sten under jordlagret	jordbruk	att sköta jorden till att odla växter
bergskedja	långsträckt bergssystem som består av ett antal mer eller mindre parallella ryggar av berg	klimat	vädret under lång tid med nederbörd och temperatur
bergmassiv	bergsområde som har stor utbredning men saknar en bergskedjas långsträckta form		
blandskog	skog med både barrträd och lövträd	klint	brant bergvägg
exportera	sälja varor till andra länder	klippor	höga, branta bergshällar
flod	större vattendrag	kvadratkilometer	ett område med längden 1000 m och bredden 1000 m.
folktäthet	hur många som bor på en viss yta	kollektivtrafik	ett sätt att resa för flera människor samtidigt i t.ex. buss, tunnelbana, spårvagn eller tåg
gruva	plats under jord eller inne i berg där man bryter malm	kommun	Sverige är indelad i 290 delar som kallas kommuner som har ansvar för t.ex. skolor. Varje kommun brukar ha flera tätorter
halvö	område som går ut i hav eller sjö	kulturlandskap	natur som använts och förändrats av oss människor
horst	berg som trycks upp mellan två sprickor i berggrunden	kust	område där land möter hav
huvudstad	staden där landet styrs ifrån	landskap	område med viss natur
högländ	områden som ligger högre än 200 meter över havsytan	landskap	historiskt namn på ett område i Sverige som var som egna länder förr
industri	ställe där man tillverkar saker av råvaror och naturresurser	malm	bergart som innehåller metaller
inlandsis	en stor is som täcker mer än 50000 kvadratmeter	metaller	material som finns i berget och som har glansig yta

VANLIGA GEOGRAFISKA ORD

morän	jordart med sten, grus och lera	stålverk	industri där stål tillverkas av järnmalm
myr	fuktig torvmark	sund	smalt vatten mellan två landområden
naturkraft	exempelvis vind, vågor och värme	säd	gräsväxter som används till foder och mat t.ex. vete och havre
naturlandskap	natur som människor inte ändrar	temperatur	hur varmt eller kallt det är
naturreservat	ett skyddat område där djur och växter inte får störas av människor	timmer	stammen från ett fullvuxet träd
naturresurs	något som finns i naturen som vi människor kan använda som t.ex. skog och vatten	trädgräns	den högsta höjd ett träd kan växa på
naturtyp	hur landskapet ser ut i ett område	tätort	ett samhälle med minst 200 personer
nederbörd	regn, snö och hagel	udde	liten halvö
näringsliv	industri och olika handel	urskog	orörd skog
näringsrik jord	innehåller ämnen som växter behöver	vattendrag	rinnande vatten i naturen såsom åar och älvar
odla	så eller plantera växter och skörda	vik	öppet vatten som går in i land med spetsig form
odlingsmark	mark man odlar på	virke	brädor och andra trävaror
plantera	sätta växter i jorden	våtmark	mark som för det mesta är fuktig eller blöt
platå	ett platt område som ligger högt	väder	vind, temperatur, sol och nederbörd under kort tid
platåberg	berg med platt område på toppen	väderstreck	riktning på karta eller i verkligheten
rullstensås	lång höjd av sten, grus och sand	yta	område som kan mätas i längd och bredd
råvara	något från naturen som man tillverkar saker av	å	mindre vattendrag
skärgård	många öar utanför en kust	åker	område man odlar växter på
skörda	plocka eller skära av nyttoväxter som t.ex. frukter eller spannmål	årstider	vinter, vår, sommar och höst
slätt	platt, öppet område som ligger lågt	ås	ett lågt och avlångt berg
spannmål	sådesväxter som t.ex. vete och havre	återanvända	använda saker fler gånger
stad	större tätort	återvinna	använda redan använt material i nya varor
stål	hård metall som tillverkas av järn	älv	större vattendrag

VAR LIGGER PARIS? VAR LIGGER FLODEN SEINE?

VAR LIGGER ANDRA STORA STÄDER OCH FLODER I FRANKRIKE?

TÄTORTER

VATTEN

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

KARTA – FRANKRIKE

Världens huvudstäder PARIS

ÄMNE: SO, GEOGRAFI

MÅLGRUPP: FRÅN 10 ÅR

Ord att förklara före filmvisningen

Inlandsklimat / symboliskt / gallisk stam / katedral / medeltiden
jungfru Maria / dominant / arrangera / internationella kongresser
finanscentrum / råvara / statliga ämbetsverk / litteratur
internationell skola / operahus / sevärdhet / nationalmuseum
residens / hov / imponera / kulturcenter / arkitektur / ingenjör
kuperat / boulevard / aveny / kejsare Napoleon / kosmetika
inspiration / design / adel / avrätta / revolution / parader
ockupera / terrorattack / attentat / överhet / politisk ledning
pendeltåg / pampig / resenär / höghastighetståg / dramaturg
först klassiska / komedi / teaterstycke / croissant / kabaré
can-can / latin / hektiskt liv

Att tänka på under filmvisningen

Vad är unikt för Paris?

Att fundera på efter filmvisningen

NATUR

Vilka stora miljöproblem kan det finnas
i en sådan stor stad som Paris, tror du?

PLATSER

Nämna några sevärdheter i Paris.

Berätta vad du vet om Eiffeltornet?

Berätta vad du vet om den gamla stadsdelen Montmartre.

HISTORIA

Den 14 juli varje år firas den franska nationaldagen
för en speciell händelse. Vilken?

Berätta vad du vet om Le Louvre, Louvren.

NÄRINGAR

Vilka näringar i Paris visar filmen?

Ge exempel på någon stor nationell kongress som varit i Paris.

Varför arbetar så många människor på kontor i Paris?

Berätta vad du känner till om Paris som mode stad.

Parisarna protesterar ibland mot överheten. Ge något exempel.

TRANSPORT

Ge exempel på olika transportmedel i filmen?

Vad vet du om biltrafiken på Paris gator?

LEVA OCH BO

Hur många människor bor det i Paris innerstad,
respektive i Paris storstadsområde?

Vilka olika typer av boende kan man ha i Paris?

Vilka arbeten är vanliga i Paris idag?

Berätta vad du vet om skolan i Paris.

FRAMTID

Hur satsar man på hållbar utveckling i Paris?

Hur har de senaste årens terrorattacker i Paris
påverkat människorna som bor där, tror du?

Hur ser framtiden ut för Paris, tror du?